

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ค่าเสียหายที่เรียกได้ภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสัญญาซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ ค.ศ. 1980 (CISG)” มุ่งศึกษาบทบาทบัญญัติเกี่ยวกับค่าเสียหาย Articles 74 – 76 ซึ่งอ้างถึงหลักทั่วไปที่เรียกว่าหลักการชดเชยเต็มจำนวน (full compensation) หลักนี้อาจทำให้เกิดข้อสรุปที่ว่าค่าเสียหายทุกประเภทที่เกิดขึ้นกับคู่สัญญาฝ่ายหนึ่ง และเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการผิดสัญญานั้น สามารถเรียกให้ชดเชยได้ตามเจตนารมณ์ของ CISG ที่จะให้คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายอยู่ในสถานะทางเศรษฐกิจเสมือนว่าได้มีการปฏิบัติตามสัญญาแล้ว อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยในเบื้องต้น ทำให้เกิดข้อสมมติฐานว่าหลักการชดเชยเต็มจำนวนที่อนุญาได้ CISG ไม่ได้ครอบคลุมค่าเสียหายทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการผิดสัญญา

ค่าเสียหายบางประเภทที่ไม่ได้กำหนดชัดเจนไว้ใน CISG เป็ช่องทางไว้สำหรับการตีความและการอุดช่องของอนุสัญญา โดยประเด็นนี้อยู่ภายในขอบเขตการบังคับใช้ของ CISG แต่ยังไม่เป็นที่ยุติตาม Article 7(2) จะต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวหลักทั่วไปที่อนุญาได้ CISG ในกรณีที่ไม่มีการหักทัวไปดังกล่าว จึงต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวกฎหมายระหว่างประเทศแบบกติกาคัดค้าน ทั้งนี้เพื่อที่จะส่งเสริมเจตนารมณ์ของอนุสัญญานี้ในเรื่องความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ก่อนที่จะนำกฎหมายภายในประเทศมาปรับใช้ ศาลและอนุญาโตตุลาการจำเป็นต้องค้นหาหลักทั่วไปที่อนุญาได้ CISG มาปรับใช้ในโอกาสแรก

ผลของการศึกษา พบว่า Article 74 กำหนดเพียงการชดเชยความเสียหายโดยตรง รวมทั้งค่าขาดกำไรอันเป็นผลจากการผิดสัญญา นอกจากนี้แล้ว ก็ไม่ได้กำหนดว่าความเสียหายที่เป็นรูปธรรมประเภทใดที่จะถูกชดเชยได้อีก ดังนั้น หลักการชดเชยเต็มจำนวนจึงอาจนำมาปรับใช้ในการประเมินความเสียหายที่เกิดขึ้น โดยอยู่ภายใต้ข้อจำกัดการเรียกค่าเสียหายตามหลักความคาดเห็น (foreseeability) หลักความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล (causation) หลักความแน่นอน (certainty) และหลักการบรรเทาความเสียหาย (mitigation) นอกจากนี้ค่าเสียหายที่เรียกได้ภายใต้ Article 74 ในกรณีที่มีการบอกเลิกสัญญาแล้ว คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายอาจจะเรียกค่าเสียหายจากส่วนต่างราคาตามสัญญากับราคาธุรกรรมทดแทนตาม Article 75 และในกรณีที่ไม่ได้ดำเนินการธุรกรรมทดแทน คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายอาจจะเรียกค่าเสียหายจากส่วนต่าง

ระหว่างราคาที่กำหนดไว้ในสัญญากับราคาตลาดตาม Article 76 ทั้งนี้ไม่ทำให้เสื่อมเสียสิทธิในการเรียกค่าเสียหายที่กำหนดไว้ภายใต้ Article 74 อย่างไรก็ตาม ค่าเสียหายที่เรียกได้ตาม Articles 75 – 76 ไม่ควรทำให้คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายอยู่ในฐานะที่ตีไปว่าฐานะที่ควรจะเป็นหากว่ามีการปฏิบัติตามสัญญาแล้ว

ประเด็นค่าเสียหายที่ยังไม่เป็นที่ยุติที่นำมาศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ค่าทนายความ ความเสียหายต่ออู่ฉินอิลล์ อัตราดอกเบี้ย และความผิดของฝ่ายผิดของอู่ฉินอิลล์ ผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า (1) ศาลและอนุญาโตตุลาการในประเทศเชื่อว่าการเรียกค่าทนายความเป็นเรื่องของวิธีการหาความที่อยู่นอกเหนือขอบเขตการบังคับใช้ของ CISG (2) ค่าเสียหายกรณีความเสียหายต่ออู่ฉินอิลล์อาจจะเรียกได้หากว่าคู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายพิสูจน์ด้วยความเป็นอันควรว่ามีความเสียหายเป็นตัวเองอันเนื่องมาจากการผิดสัญญา (3) ศาลส่วนใหญ่ตัดสินประเด็นเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยที่มีผลบังคับใช้ว่าจะต้องแก้ไขตามกฎหมายกรณีระหว่างประเทศผ่านคดีบุคคล (4) โดยทั่วไปความผิดของอัตราแลกเปลี่ยนถูกพิจารณาว่าเป็นเรื่องของกฎหมายภายในประเทศ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ต้องแบกรับความเสียนี้เอง

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีดังนี้ (1) ตามหลักการขอชดเชยเต็มจำนวนที่อยู่ ใน Article 74 ค่าเสียหายทั้งหมดในกรณีที่มีสัญญาจะต้องเรียกได้โดยอยู่ภายใต้ข้อจำกัดของการเรียกค่าเสียหาย ได้แก่ หลักความคาดเห็น หลักความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล หลักความแน่นอน และหลักการบรรเทาความเสียหาย (2) ค่าเสียหายที่กำหนดล่วงหน้ากรณีสัญญาที่เรียกว่า liquidated damages ควรจะมีการศึกษาบทวนและกำหนดไว้ใน CISG (3) หลักความแน่นอนควรกำหนดไว้โดยชัดแจ้งใน CISG (4) เพื่อที่จะส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเกี่ยวกับการเรียกค่าเสียหายในธุรกรรมการซื้อขายระหว่างประเทศ ศาลหรืออนุญาโตตุลาการจะต้องปฏิบัติตามกลไกการอุดช่องว่างภายใต้ Article 7 (2) กล่าวโดยสรุป มันจำเป็นที่จะต้องเน้นว่าความชัดเจน ความสามารถในการคาดหมายได้ และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกฎหมายเกี่ยวกับค่าเสียหายภายใต้ CISG เป็นสิ่งสำคัญในบริบททางการค้าระหว่างประเทศ